

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege cu privire la lustrarea puterii de stat de influența oligarhică

Vasile Năstase

Vasile Năstase
Tinga
Stela
Chirilă
Dinu

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	487	
"03"	12	2020
Ora		

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la lustratia puterii de stat de influenta oligarhica

Parlamentul adopta prezenta lege organica.

Prezenta lege pune in aplicare principiile europene ale democratiei, si se adopta cu scopul implementarii prevederilor Declaratiei cu privire la recunoasterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, adoptata prin Hotararea Parlamentului № 39 din 08.06.2019, Hotarare ce constituie baza legala pentru adoptarea masurilor de lustratie, de prevenire si contracarare a tentativelor de revenire si uzurpare a puterii de catre regimul oligarhic condus de Vladimir Plahotniuc.

Articolul 1. Principiile si criteriile de baza privind lustratia puterii de stat de influenta oligarhica in Republica Moldova

- (a) Prezenta lege este o consecinta a faptului ca, incepand cu anul 2010, regimul politic oligarhic, condus din umbra de Vladimir Plahotniuc, a inceput sa intreprinda actiuni indreptate spre capturarea absoluta a statului Republica Moldova, actiuni care s-au finalizat cu formarea la 20.01.2016 a majoritatii parlamentare viciate.
- (b) Prezenta lege este o consecinta a faptului ca deputati in Parlamentului Republicii Moldova, care formau o majoritate parlamentara viciata in perioada 20 ianuarie 2016 si pana la 07 iunie 2019, actionau contrar intereselor poporului, exclusiv in interesul regimului oligarhic condus de Vladimir Plahotniuc, exercitand puterea legislativa sub conducerea si la ordinul nemijlocit al acestuia.
- (c) Prezenta lege este o consecinta a faptului ca puterea executiva din Republica Moldova, in perioada 20 ianuarie 2016 si pana la 07 iunie 2019, fiind o autoritate publica captiva, exercita puterea executiva in Republica Moldova contrar intereselor poporului, exclusiv in interesul regimului oligarhic condus de Vladimir Plahotniuc, actionand sub conducerea si la ordinul nemijlocit al acestuia.
- (d) Prezenta lege este o consecinta a faptului ca conducatorii institutiilor de reglementare din Republica Moldova, actionau contrar intereselor cetatenilor, statului, exclusiv in interesul regimului oligarhic condus de Vladimir Plahotniuc, sub conducerea si la ordinul nemijlocit al acestuia.
- (e) Un stat democratic este obligat sa retraga competentele persoanelor cu functii de raspundere, publice sau de demnitate publica, numite in aceste functii in perioada din 20

ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019, când puterea în Republica Moldova a fost capturată de regimul oligarhic, și care continuă să dețină aceste funcții până în prezent.

(f) Lustrația puterii de stat se efectuează cu scopul neadmiterii în continuare în activitățile statului a persoanelor cu funcții de răspundere, publice sau de demnitate publică, numite în aceste funcții de conducere de regimul oligarhic, care a capturat în perioada 20 ianuarie 2016 și până la 07 iunie 2019, puterea în Republica Moldova.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

Prin derogare de la prevederile legilor speciale, care prevăd procedura încetării înainte de termen a împuternicirilor persoanelor cu funcții de răspundere, publice sau de demnitate publică, prin prezenta Lege, de drept, se încetează înainte de termen împuternicirile persoanelor cu funcții de răspundere, publice sau de demnitate publică, care au fost numite în aceste funcții de regimul oligarhic uzurpator în perioada din 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019.

Articolul 3. Persoanele cu funcții de răspundere, persoanele publice și persoanele cu funcții de demnitate publică ale căror mandate și/sau împuterniciri sunt încetate de drept

La data intrării în vigoare a prezentei legi încetează, înainte de expirarea mandatului, împuternicirile persoanelor cu funcții de răspundere, persoanelor publice și persoanelor cu funcții de demnitate publică, care au fost numite în perioada de la 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019:

- a) Președintele și membrii Consiliului Audiovizualului;
- b) Directorul și directorul-adjunct al Centrului National pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal;
- c) Președintele, vicepreședintele și membrii Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare;
- d) Președintele și vicepreședintele Autorității Naționale de Integritate;
- e) Guvernatorul, prim-viceguvernatorul, viceguvernatorii Băncii Naționale a Moldovei și membrii Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei;
- f) Directorul General și directorii Agenției Naționale de Reglementare în Energetică;
- g) Directorul și directorii adjuncți ai Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației Republicii Moldova;
- h) Directorul general și directorul general adjunct al Agenției Naționale pentru soluționarea Contestațiilor;
- i) Președintele, vicepreședintele și membrii Plenului Consiliului Concurenței;
- j) Directorul și directorii adjuncți ai Serviciului Prevenirii și Combaterii Spălării banilor;
- k) Președintele și vicepreședinții Curții de Conturi;

l) persoanele cu funcții de răspundere, persoanele publice sau persoanele cu funcție de demnitate publică condamnate pentru infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică dacă acestora nu le-a fost aplicată pedeapsa complementară obligatorie de privare de dreptul de a ocupa funcții de care s-au folosit la săvârșirea infracțiunii;

m) persoanele cu funcții de conducere și adjuncții acestora din cadrul societăților comerciale în care statul deține majoritatea drepturilor de vot, întreprinderilor de stat și municipale, unităților cu autonomie financiară, dacă nu au fost alese, dar au fost numite, chiar și în urma unui concurs, în perioada menționată în acest articol.

Articolul 4. Identificarea și evidența persoanelor care cad sub incidența legii

(1) Autoritatea Națională de Integritate în decurs de o lună de la data publicării prezentei legi va numi inspectori care vor avea atribuții de identificare a persoanelor care cad sub incidența prezentei legi. Inspectorii de integritate se pot autosesiza sau pot fi sesizați de orice persoană, urmând să analizeze dacă persoana vizată cade sub incidența prevederilor prezentei legi.

(2) Dacă inspectorul de integritate identifică o persoană care cade sub incidența prevederilor prezentei legi și care continuă exercitarea funcției deținute, urmează să sesizeze neîntârziat autoritatea abilitată cu numirea și/sau investirea în funcție pentru ca aceasta să întreprindă măsuri de a înceta imediat exercitarea funcției deținute.

(3) Autoritatea Națională de Integritate va crea un registru unic de evidență a persoanelor care cad sub incidența prezentei legi unde se vor include următoarele date: numele, prenumele, data, luna și anul nașterii, funcția sau funcțiile deținute în perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019, termenul pentru care nu pot ocupa funcții publice.

(4) Dacă se va stabili că persoanele menționate la art. 3 din prezenta lege continuă să exercite funcțiile deținute sau nu respectă restricția prevăzută la art. 5 din prezenta lege, inspectorul de integritate sau orice altă persoană urmează să sesizeze organul de urmărire penală pentru a trage la răspundere penală persoanele vinovate de acest lucru.

(5) Sub incidența prezentei legi cad și persoanele cu funcții de răspundere, persoanele publice și persoanele cu funcții de demnitate publică care au activat în perioada anilor 2010-2019 în structurile de stat nominalizate, iar după expirarea mandatelor se regăsesc în alte funcții, la aceleași sau alte instituții ale statului.

Articolul 5. Consecințele încetării împuternicirilor funcționarilor

Drept consecință a încetării împuternicirilor funcționarilor specificați la art. 3, aceștia nu vor putea candida la și/sau ocupa alte funcții de răspundere, funcții publice sau funcții de demnitate publică în următorii 5 ani din data publicării prezentei legi, decât în cazul trecerii testului de integritate, care presupune:

a) constatarea lipsei încălcărilor legislației fiscale, administrative, contravenționale sau penale a funcționarilor prevăzuți la art. 3 pentru perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019;

b) constatarea lipsei investigațiilor de orice natură inițiate pe fapte care vizau instituțiile conduse de funcționarii prevăzuți la art. 3, fie îi vizau direct pe acești funcționari, ce se referă la perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019;

c) trecerea testului la poligraf referitor la activitatea funcționarilor prevăzuți la art. 3 pentru perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019.

Articolul 6. Procedura trecerii testului de integritate

(1) Organele de control, organele de urmărire penală, Ministerul Justiției sau orice altă autoritate urmează să elibereze, la solicitarea inspectorilor de integritate, persoanelor vizate la art. 3 sau a deputaților informații ce se referă la documentarea comiterii încălcărilor de legislație fiscală, administrativă, contravențională sau penală a persoanelor respective pentru perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019, precum și prezența sau lipsa investigațiilor de orice natură inițiate pe fapte care vizau instituțiile conduse de funcționarii prevăzuți la art. 3, fie vizau nemijlocit acești funcționari, ce se referă la perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019.

(2) În temeiul informațiilor obținute conform alin. (1) inspectorii de integritate, la solicitare, vor emite certificate constatatoare, în termene rezonabile, care confirmă sau infirmă existența impedimentelor prevăzute la art. 5 lit.(a) și (b).

(3) Actele constatatoare prevăzute la alin. (2) sunt asimilate unui act administrativ ce poate fi contestat conform prevederilor legislației în vigoare.

(4) Testul la poligraf urmează să fie organizat de autoritatea publică responsabilă de numirea sau învestirea în funcție a persoanelor vizate la art. 3 doar în cazul stabilirii lipsei impedimentelor prevăzute la art. 5 lit.(a) și (b) fapt confirmat printr-un certificat constatator emis conform alin. (2).

(5) Rezultatele testului la poligraf vor fi materializate într-un proces-verbal care este asimilat unui act administrativ ce poate fi contestat conform prevederilor legislației în vigoare.

Articolul 7. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare din momentul publicării.

(2) De la intrarea în vigoare a prezentei Legi, deciziile, hotărârile, sau orice alte acte cu privire la numirea persoanelor cu funcții de răspundere, publice sau de demnitate publică, menționate la articolul 3 și adoptate/emise în perioada din 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019, își pierd de drept forța juridică, iar funcțiile devin vacante.

(3) Împuternicirile persoanelor menționate la articolul 3 încetează din data publicării prezentei legi, fără posibilitatea exercitării de către aceștia a interimatului până la numirea altor persoane în funcție.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege cu privire la lustrarea puterii de stat de influență
oligarhică .

Proiectul de Lege este elaborat de deputatul Vasile Năstase și alți deputați ai fracțiunii parlamentare Platforma Demnitate și Adevăr.

În perioada 2010-2019, Republica Moldova a fost practic acaparată de către o grupare oligarhică care a substituit cvasi total instituțiile fundamentale ale statului, inclusiv Președinția, Parlamentul, Guvernul, sistemul judecătoresc, Curtea Constituțională, instituțiile de reglementare.

Puterea a fost uzurpată treptat, instituțiile au fost capturate, deciziile majore se luau de un cerc îngust de persoane, de obicei din afara sistemului, care îndeplineau ordinele și necesitățile lui Vladimir Plahotniuc fără crâcnire.

În fruntea instituțiilor statului, în agenții, instituții de reglementare erau numite persoane care treceau testul de loialitate în fața oligarhului, criteriile de integritate și profesionalism fiind secundare sau ignorate cu desăvârșire.

Prima etapă, cea premergătoare capturării, se referă la anii 2010-2016. Începând cu anul 2016 Republica Moldova a devenit un stat captiv despre care au vorbit înalți oficiali europeni, inclusiv secretarul general al Consiliului Europei, Thorbjorn Yngland.

Parlamentul, rezultat în urma votului popular din 24 februarie 2019, a adoptat în plen Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, prin Hotărârea nr. 39 din 08.06.2019. Ulterior, în urma schimbării arcului guvernamental și a majorității parlamentare, Hotărârea fundamentală care demonstrează caracterul captiv al Republicii Moldova nu și-a produs efectele juridice de scoatere a instituțiilor statului din captivitate, inclusiv eliberarea acestora de persoane toxice, rămase în continuare să saboteze puterea, să răspundă la comenzile lui Vladimir Plahotniuc.

Prezenta Lege este o continuitate a Hotărârii Parlamentului nr.39 din 08.06.2019 și stabilește baza legală pentru adoptarea măsurilor de prevenire a tentativei de revenire la putere a regimului oligarhic condus de Vladimir Plahotniuc, eliminarea din structurile fundamentale ale statului a persoanelor numite de acesta, lustrarea persoanelor cu funcții de demnitate publică, numite de regimul oligarhic, care a capturat și uzurpat puterea în Republica Moldova.

Această lege reprezintă o măsură proporțională cu scopul legitim urmărit, așa cum este adoptată la expirarea unui an de la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova și după constatarea faptului că funcționarii care au acces în funcții de conducere în perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019 la instituții publice

importante din Republica Moldova au rămas în aceste funcții la mai bine de un an după Hotărârea Parlamentului № 39 din 08.06.2019

Am asistat la cazuri când funcționari publici de rang înalt fiind condamnați penal pentru infracțiuni de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu continuau să ocupe funcții publice datorită abuzurilor comise de instanțele de judecată și inacțiunilor procuraturii. Astfel de cazuri demonstrează că situația în țară este extrem de gravă, iar instituțiile statului urmează să fie eliberate din captivitate.

Scopul acestei legi este de a exclude din instituțiile statului persoanele numite pe perioada 20 ianuarie 2016 până la 07 iunie 2019, dar și a celor cu funcții de răspundere, persoanele publice și persoanele cu funcții de demnitate publică care au activat în perioada anilor 2010-2019 în structurile de stat, iar după expirarea mandatelor se regăsesc în alte funcții, la aceleași sau alte instituții ale statului. Unele dintre persoanele în cauză au participat sau au fost complici la atacurile raider, furtul miliardului, devalizarea băncilor, privatizări ilicite și alte ilegalități și crime împotriva statului și cetățenilor. Tocmai atunci au fost partajate politic funcțiile cheie în stat și justiție, tocmai atunci a fost cumpărată și funcția de procuror general, lucru care a condus la capturarea pas cu pas a instituțiilor, iar ulterior a statului în întregime.

Prezentul proiect de lege va elibera definitiv instituțiile de influență oligarhică și le va deschide calea spre activități eminamente în interesul public.

Ținând cont de complexitatea lustrației în sistemul judecătoresc, în special și cel de drept, în general, care au participat activ la capturarea instituțiilor statului, acestea vor face obiectul unui proiect de lege speciale care va curăța sistemul și-l va reda în slujba oamenilor.

Vasile Năstase

